

Pracovní listy

Krutná Hora

Vítám Vás u naučné stezky **Kutnou Horou**.

Řekneme si něco málo o Kutné Hoře samotné, o tom nádherném historickém městě. Poté si přiblížíme jednotlivé památky. Na mapě je vyznačená trasa, podle které najdete všechny památky.

Pozorně si přečtěte texty k památkám. Některé otázky k nim odkazují.

Časová dotace na celou trasu: 3 hodiny (180 minut)

Časová dotace na jeden pracovní list: 45 minut

Cílová skupina: školní skupiny (5. – 7. třída)

Než začneme se samotnými pracovními listy, tak si můžeme vyzkoušet jaký je rozdíl mezi starým gotickým písmem a současným písmem. Část textu o Kutné Hoře je v gotickém fontu a zbytek už v novějším:

Nejprve si tedy řekneme základní informace
o **Kutné Hoře**.

Nachází se zde velká spousta nádherných
historických památek, a to díky jejímu
stříbrnému bohatství, díky kterému si to
město mohlo dovolit. Byla také nazývána
„královskou pokladnicí“.

(Nejprve si tedy řekneme základní informace o **Kutné Hoře**.

V Kutné Hoře se nachází velká spousta nádherných historických památek, a to díky
jejímu stříbrnému bohatství, díky kterému si to město mohlo dovolit. Byla také
nazývána „královskou pokladnicí“.)

Ve 13. století se tu začala těžit stříbrná ruda. Hornická osada se rozrůstala
až se z ní stalo město, které kvůli stříbru začalo bohatnout. Začaly se tu
razit stříbrné pražské groše jako platidlo pro České království. Roku 1318 se
z hornické osady stalo jedno z nejdůležitějších královských měst. Na konci
15. století dokonce Kutná Hora významem konkurovala hlavnímu městu
Praze. Nyní je to město s přibližně 25 tis. obyvateli.

Další důležité informace se dozvíte v pracovních listech.

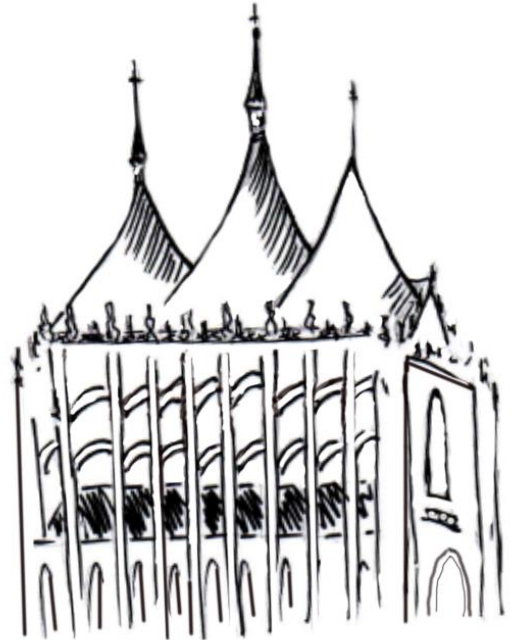

Naše cesta začíná u chrámu svaté Barbory. Přeji všem hodně štěstí.

Chrám sv. Barbory

Projdi se okolo chrámu sv. Barbory a důkladně si jej prohlédni.

Na kopečku nad údolím říčky Vrchlice za původními hradbami města stávala kaplička zasvěcená patronce horníků, svaté panně Barboře. Na popud Bratrstva Božího těla měšťané na své náklady nechali vybudovat chrám, avšak až za původními hradbami města. Jeho stavba byla zahájena r. 1388. S docházejícím stříbrem se stavba zpomalila. Oficiálně byla stavba ukončena r. 1906, kdy se po předchozích barokních úpravách vrátila chrámu původní tři stanová střecha. Chrám svaté Barbory je stavěn v gotickém stylu stejně jako většina kostelů v Kutné Hoře. Pro tento styl jsou typické lomené oblouky, vitrážová okna, fiály a chrliče na vnějším opěrném systému.

1. Spočítej kolik je vitrážových oken ve spodním patře.
2. Kde na chrámu můžeme najít fiály?

3. V jakém roce započala stavba chrámu sv.

Barbory?

a) v roce 1344

b) v roce 1366

c) v roce 1388

4. V jakém architektonickém stylu byl chrám svatě

Barbory postaven?

5. Kde na chrámu se nachází socha sv. Barbory?

6. Svatá Barbora byla patronkou:

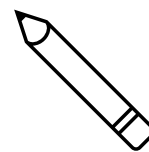
a) rybářů

b) horníků

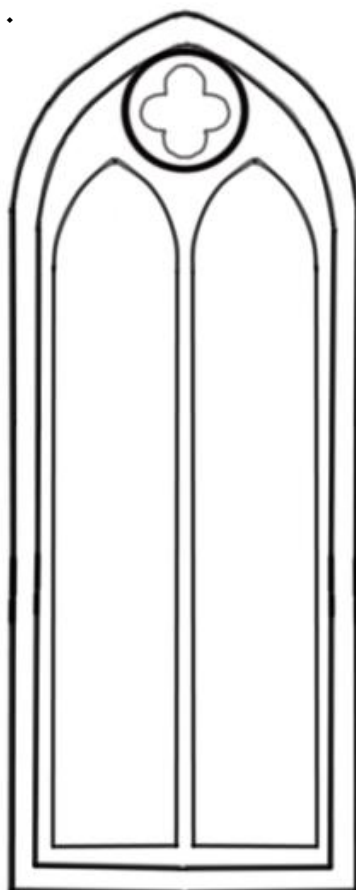
c) dřevorubců

7. Jak se nazývají zvířata a jiná stvoření, pomocí kterých je voda odváděna ze střechy? Nějaké nakresli.

8. Nakresli si svou výplň gotického okna (vitráž).

9. Kde byl postaven chrám svaté Barbory?

V těsné blízkosti chrámu svaté Barbory můžeme vidět Kapli Božího těla, která sloužila dříve také na skladování kostí. Protože původně se okolo chrámu sv. Barbory rozkládal hřbitov. Ze střechy je krásný výhled na údolí říčky Vrchlice.

Když se posuneme podle mapy dále po levé ruce uvidíme bývalou jezuitskou kolej. Je to barokní stavba ze 17. století. Dnes tam sídlí Galerie Středočeského kraje. Po pravé straně si můžeme všimnout barokní sochařské výzdoby. Není náhodná podobnost s

Karlovým mostem v Praze.

Hrousek od Jezuitské Koleje se nám po pravé straně objeví silueta Hrádku. Původní gotická tvrz, která je nyní Českým muzeem stříbra.

Jako další bychom podle mapy měli narazit na Kamennou kašnu. Ve středověku sloužila jako rezervoár pitné vody pro Kutnou Horu. Ta sem byla přiváděna 2,5 km dlouhým dřevěným potrubím od pramenu svatého Vojtěcha.

Když budeme pokračovat podle mapy měli bychom po levé ruce vidět kostel sv. Jana Nepomuckého. Je to nádherný barokní kostel, který je zasazen do výstavby obytných domů.

Jako další na programu prohlídky je Kamenný dům, který si jako jeden z mála prvních gotických domů zachoval svůj původní vzhled. Je také jedním z objektů, které spravuje České muzeum stříbra.

Morový sloup tyčící se do velké výšky určitě nepřehlédneme. Byl postaven na počest obětí, které v 17. a 18. století zemřeli v Kutné Hoře a okolí během morových ran.

Kostel svatého Jakuba má nejvyšší věž ze všech kostelů v Kutné Hoře. Měří 84 m. Zajímavostí je, že měl mít původně věže dvě, ale výpočty při plánování nebyly přesné a podloží by váhu kostela s druhou věží neudrželo.

Hned vedle kostela stojí Vlašský dvůr.

Původně to byl středověký hrad, který byl využívaný jako královská mincovna. Kvůli mincovnictví sem král sezval Vlchy z Itálie – proto „vlašský dvůr“. Razili se tam pražské groše. Nyní tam sídlí vedení města Kutné Hory a průvodcovská služba.

Když budeme pokračovat dál, dorazíme na Palackého náměstí. Jeho netypický tvar odpovídá původním základům města. Kutná Hora začínala jako hornická osada, a proto se rozrůstala intuitivně, podle možností, podle prostor, které byli k dispozici.

Kostel Panny Marie na Náměti je poslední kostel historického jádra města. Ptáte se, proč zrovna na Náměti? Začalo se tomu tak říkat proto, že se na prostranství před kostelem konaly trhy se stříbrem, na konci dne se zbytky stříbra popadané na zemi nametaly – takže na Náměti.

Katedrála Nanebevzetí Panny

Marie a sv. Jana Křtitel

Je kostelem bývalého nejstaršího opatství cisterciáckého řádu v Čechách. Katedrála byla vystavěna mezi lety 1290–1320 a kombinuje franc. gotickou katedrální architekturu s něm. prvky. Po husitském vpádu v 15. století zůstala katedrála v ruinách. Na přelomu 17. a 18. století byla katedrála řádem cisterciáků opravena v barokně – gotickém stylu Jana Blažeje Santiniho-Aichla. Ten do stavby vetkl světově unikátní stavební prvky – např. samonosné točité schodiště. Po zrušení Sedleckého kláštera Josefem II. se usídlila v jeho bývalých budovách tabáková továrna.

1. ▽ jakém století katedrála vyhořela?

- a) v 15. století
- b) v 16. století
- c) v 17. století

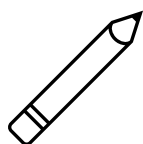
2. Jaký řád sídlil v místním klášteře?

3. Kdo upadl do Kufné Hory a zničil původní katedrálu?

4. V jakém století byla katedrálou opravena?

5. V jakém stylu byl chrám znovu vystavěn?

6.

Nakreslete tvar oken na katedrále.

7. Jaké nové prvky vnesl do stavby Jan Blažej Santini-Ajchl?

8. Kde na katedrále se nachází socha nejsvětější Matky Boží.

8. Byl chrám vystavěn na původních pozemcích Dvůr
Kutných?

9. Jaká společnost dnes sídlí v areálu bývalého
kláštera?

- a) Foxconn
- b) ČKD
- c) Philip Morris

Kostel Vše^{ch} svatých – Kostnice

Kostel Vše^{ch} svatých byl původně součástí kláštera v Sedlci. Výstavba začala na počátku 14. století. Po zrušení hřbitova na konci 15. století byly kosti uloženy vně i uvnitř podzemní kaple, kde je poloslepý sedlecký mnich v roce 1511 seskládal do velkých pyramid. Santiniho přestavby se dotkly i kostnice. Poté co v roce 1784 Josef II. zrušil sedlecký klášter, jeho majetek odkoupili Schwarzenbergové z Orlíka. Ti nechali kostnici upravit do dnešní podoby. Autorem světově unikátní výzdoby z lidských kostí je řezbář František Rint z České Skalice. Podle pověsti přinesl opat sedleckého kláštera Heidenreich hrst země z božího hrobu v Jeruzalémě a rozesel ji po hřbitově. Hřbitovní půda se tak stala součástí Svaté země.

1. ∇ jakém století byl kostel postaven?
2. Jak se jmenoval řezbář, který sestavil výzdobu Kutnohorské kostnice tak jak ji známe dnes?

3. V jakém roce byla vytvořena původní výzdoba?

4. Kdo přinesl na hřbitov okolo kostela Všech
svatých půdu ze Svaté země?

5. Součástí kosterní výzdoby je erb jedno
významného rodu. Kterého?

a) Schwarzenbergů

b) Rožmberků

c) Dačických

6. V jakém roce nechal Josef II. zrušit sedlecký
klášter?

7. Skuste určit, v jakém stavebním slohu je
postaven tento kostel?

a) gotika

b) barokní–gotika

c) baroko

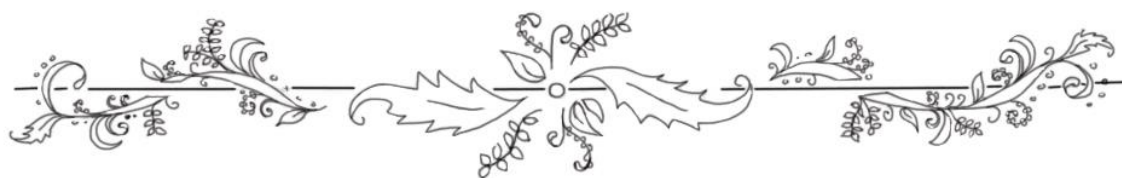
8. Odhadněte, kolik bylo v kostnici přibližně pochováno lidí.

- a) 30 tisíc
- b) 40 tisíc
- c) 50 tisíc

9. Pokud jste někdy navštívili kostnici:

zkuste odhadnout, která část výzdoby Kostnice se skládá ze všech velkých kostí z lidského těla?

Děkuji za vyplnění pracovních listů.

Pokud by Vás zajímali správné odpovědi, můžete se obrátit na autora
prostřednictvím emailu:

eliska.nuhlickova@gmail.com

nebo eliska.nuhlickova@uhk.cz

Anebo, na webových stránkách přímo vytvořených ke kontrole odpovědí:

www.eliskanuhlickova.cz/pracovnilisty